

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

zo 17. júla 2008*

Vo veci C-521/06 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané 18. decembra 2006,

Athinaïki Techniki AE, so sídlom v Aténach (Grécko), v zastúpení: S. Pappas, dikigoros,

odvolateľ,

ďalší účastníci konania:

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: D. Triantafyllou, splnomocnený zástupca, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: francúzština.

Athens Resort Casino AE Symmetochon, so sídlom v Marrousi (Grécko), v zastúpení: F. Carlin, barrister, a N. Korogiannakis, dikigoros,

vedľajší účastník konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory K. Lenaerts, sudcovia G. Arestis, R. Silva de Lapuerta, J. Malenovský (spravodajca) a T. von Danwitz,

generálny advokát: Y. Bot,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 3. apríla 2008,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Athinaïki Techniki AE (ďalej len „Athinaïki Techniki“) vo svojom odvolaní navrhuje zrušiť uznesenie Súdu prvého stupňa z 26. septembra 2006, Athinaïki Techniki/Komisia (T-94/05, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorým bola pre neprípustnosť zamietnutá žaloba Athinaïki Techniki smerujúca k zrušeniu rozhodnutia Komisie Európskych spoločenstiev z 2. júna 2004 o odložení jej sťažnosti týkajúcej sa údajnej štátnej pomoci poskytnutej Helénskou republikou konzorciu Hyatt Regency v rámci verejnej zmluvy o prevode 49 % základného imania kasína Mont Parnès, o ktorom sa odvolateľka dozvedela z listu z 2. decembra 2004 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

Právny rámec

- 2 Podľa článku 87 ods. 1 ES:

„1. Ak nie je touto zmluvou ustanovené inak, pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.“

3 Článok 88 ods. 2 prvý pododsek ES stanovuje:

„Ak Komisia po výzve, aby príslušné strany predložili pripomienky, zistí, že pomoc poskytnutá štátom alebo zo štátnych zdrojov je nezlučiteľná so spoločným trhom podľa článku 87, alebo ak zistí, že táto podpora sa zneužíva, rozhodne o tom, že príslušný štát túto pomoc v lehote stanovenej Komisiou zruší alebo upraví.“

4 Článok 88 ods. 3 ES znie:

„Komisia musí byť v dostatočnom čase upovedomená o zámeroch v súvislosti s poskytnutím alebo upravením pomoci, aby mohla podať svoje pripomienky. Ak usúdi, že takýto zámer je nezlučiteľný so spoločným trhom podľa článku 87, začne konanie podľa odseku 2. Členský štát nemôže vykonať navrhované opatrenia, pokiaľ sa vo veci nerozhodlo s konečnou platnosťou.“

5 Ako vyplýva z jeho odôvodnenia č. 2, nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [88] Zmluvy ES (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339), kodifikuje a posilňuje prax Komisie v oblasti skúmania štátnej pomoci v súlade s judikatúrou Súdneho dvora.

6 V kapitole II tohto nariadenia s nadpisom „Postup týkajúci sa oznamovanej pomoci“ článok 4 stanovuje:

„1. Komisia preskúma oznámenie akonáhle jej bude doručené. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 8, Komisia prijme rozhodnutie podľa odsekov 2, 3 alebo 4.

2. Keď Komisia po predbežnom preskúmaní zistí, že úradne oznámené opatrenie nepredstavuje pomoc, zaznamená toto zistenie formou rozhodnutia.

3. Keď Komisia po predbežnom preskúmaní zistí, že nevznikli žiadne pochybnosti o zlučiteľnosti oznamovaného opatrenia so spoločným trhom, pokým spadá do rámca článku [87] (1) zmluvy, rozhodne, že opatrenie je zlučiteľné so spoločným trhom (ďalej sa označuje len ako ‚rozhodnutie, ktoré nevyvolalo námietky‘). Rozhodnutie bude špecifikovať, ktorá výnimka zo zmluvy sa použila.

4. Keď Komisia po predbežnom preskúmaní zistí, že vznikli pochybnosti, čo sa týka zlučiteľnosti oznamovaného opatrenia so spoločným trhom, rozhodne o začatí konania podľa článku [88] (2) zmluvy (ďalej sa označuje len ako ‚rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania‘).

...“

⁷ Článok 7 nariadenia č. 659/1999 upresňuje, v ktorých prípadoch Komisia prijíma rozhodnutie o skončení konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES.

⁸ Kapitola III uvedeného nariadenia upravuje konanie v oblasti protiprávnej pomoci.

9 V tejto kapitole článok 10 ods. 1 stanovuje:

„Ak Komisia vlastní informácie z akéhokoľvek zdroja týkajúce sa údajnej protiprávnej pomoci, preskúma tieto informácie bez meškania.“

10 V uvedenej kapitole III článok 13 ods. 1 stanovuje:

„Výsledkom preskúmania možnej protiprávnej pomoci bude rozhodnutie podľa článku 4 ods. 2, 3 alebo 4. V prípade rozhodnutí na začatie konania vo veci formálneho zisťovania, konanie bude ukončené prostredníctvom rozhodnutia podľa článku 7. Ak členský štát nepostupuje v súlade s príkazom na poskytnutie informácie, toto rozhodnutie sa vykoná [bude prijaté — *neoficiálny preklad*] na základe dostupných informácií.“

11 V kapitole VI nariadenia č. 659/1999 s nadpisom „Zainteresované strany“ článok 20 stanovuje:

„1. Akákoľvek zainteresovaná strana môže predložiť pripomienky podľa článku 6 po rozhodnutí Komisie začať konanie vo veci formálneho zisťovania. Akákoľvek zainteresovaná strana, ktorá predložila také pripomienky a akýkoľvek príjemca individuálnej pomoci, získa kópiu rozhodnutia prijatého Komisiou podľa článku 7.

2. Akákoľvek zainteresovaná strana môže informovať Komisiu o akejkoľvek údajnej protiprávnej pomoci a akomkoľvek údajnom nesprávnom použití pomoci. Keď Komisia zvažuje, že na základe informácií, ktoré má, existujú nedostatočné dôvody na zaujatie stanoviska k prípadu, bude informovať o tom zainteresovanú stranu.

Keď Komisia prijme rozhodnutie o prípade, týkajúce sa predmetu poskytnutých informácií, zašle kópiu tohto rozhodnutia zainteresovanej strane.

3. Na požiadanie akákoľvek zainteresovaná strana získa kópiu akéhokoľvek rozhodnutia podľa článkov 4 a 7, článku 10 ods. 3 a článku 11.“

12 Podľa článku 25 nariadenia č. 659/1999:

„Rozhodnutia, vykonané [prijaté — *neoficiálny preklad*] podľa kapitol II, III, IV, V a VII budú adresované danému členskému štátu. ...“

Skutkové okolnosti

13 Súd prvého stupňa v napadnutom uznesení opísal okolnosti predchádzajúce sporu takto:

„1. V októbri 2001 začali grécke orgány postup verejného obstarávania s cieľom previesť 49 % kapitálu kasína Mont Parnès. Súťažili dvaja záujemcovia, a síce konzorcium Casino Attikis a Hyatt Consortium. Po údajne vadnom konaní bola verejná zmluva uzavretá s Hyatt Consortium.

2. Člen konzorcia Casino Attikis, Egnatia SA, ktorej právnym nástupcom sa po fúzii stala spoločnosť [Athinaïki Techniki], podal sťažnosti na oddelenia generálneho

riaditeľstva (GR) ,Vnútorný trh‘ a na GR ,Hospodárska súťaž‘ Komisie. Prvé GR bolo vyzvané, aby sa vyjadrilo k zákonnosti sporného konania z hľadiska práva verejného obstarávania Spoločenstva, zatiaľ čo druhému GR bola doručená sťažnosť týkajúca sa štátnej pomoci, ktorá bola údajne poskytnutá Hyatt Consortium v rámci toho istého konania.

3. Listom z 15.júla 2003 GR ,Hospodárska súťaž‘ pripomenulo spoločnosti [Athinaíki Techniki] svoju rozhodovaciu prax, podľa ktorej prevod verejného majetku v rámci postupu verejného obstarávania nepredstavuje štátnu pomoc, ak sa toto konanie uskutočnilo transparentným a nediskriminačným spôsobom. GR preto túto spoločnosť informovalo, že sa k sťažnosti vyjadrí, až keď GR ,Vnútorný trh‘ skončí skúmanie predmetného postupu verejného obstarávania.
4. Elektronickou poštou z 28. augusta 2003 zástupca spoločnosti Athinaíki Techniki spresnil, že sťažnosť vo veci existencie štátnej pomoci sa v podstate týka iných skutočností ako postupu verejného obstarávania a že v dôsledku toho oddelenia GR ,Hospodárska súťaž‘ nemusia čakať na závery GR ,Vnútorný trh‘.
5. Listom zo 16. septembra 2003 oddelenia GR ,Hospodárska súťaž‘ potvrdili obsah listu z 15. júla 2003 a vyzvali spoločnosť Athinaíki Techniki, aby im oznámila dodatočné informácie týkajúce sa akejkoľvek inej štátnej pomoci, ktorá nesúvisí s verejným obstarávaním vo veci kasína.
6. Listami z 22. januára a zo 4. augusta 2004 oddelenia GR ,Vnútorný trh‘ informovali spoločnosť Athinaíki Techniki, že nemajú v úmysle pokračovať v skúmaní dvoch sťažností, ktoré im boli adresované.“

- 14 Následne Komisia zaslala spoločnosti Athinaïki Techniki sporný list, ktorý bol formulovaný takto:

„Obraciam sa na Vás v nadväznosti na Vašu telefonickú otázku, ktorou ste si chceli overiť, či Komisia prešetruje uvedenú vec alebo či bola táto vec odložená.

Listom zo 16. septembra 2003 Vás Komisia informovala, že na základe informácií, ktoré má k dispozícii, neexistujú dostatočné dôvody na pokračovanie v skúmaní tejto veci (v zmysle článku 20 [nariadenia č. 659/1999]).

Vzhľadom na absenciu dodatočných informácií, ktoré by odôvodňovali pokračovanie skúmania, Komisia vec administratívne odložila 2. júna 2004.“

Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnuté uznesenie

- 15 Athinaïki Techniki návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa podala žalobu smerujúcu k zrušeniu rozhodnutia uvedeného v bode 1 tohto rozsudku, o ktorom sa dozvedela zo sporného listu.
- 16 Samostatným podaním podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 21. apríla 2005 Komisia vzniesla námietku neprípustnosti na základe článku 114 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, ktorej uvedený súd vyhovel v napadnutom uznesení.

17 Odkazujúc na nariadenie č. 659/1999 Súd prvého stupňa zdôraznil, že rozhodnutia, ktoré Komisia prijíma v oblasti štátnej pomoci, sú určené členským štátom.

18 V bodoch 29 až 31 napadnutého uznesenia následne rozhodol:

„29 V prejednávanej veci [sporný] list, ktorý bol adresovaný jedine [spoločnosti Athinaïki Techniki], túto spoločnosť informoval podľa článku 20 nariadenia č. 659/1999 o tom, že na základe informácií, ktoré má Komisia k dispozícii, sa domnieva, že neexistujú dostatočné dôvody na rozhodnutie v prípade, ktorý jej bol predložený v sťažnosti. V [spornom] liste Komisia ďalej uviedla, že vzhľadom na nepredloženie dodatočných informácií odôvodňujúcich pokračovanie v skúmaní, sťažnosť [spoločnosti Athinaïki Techniki] 2. júna 2004 administratívne odložila. Komisia teda neprijala konečné stanovisko ku kvalifikácii a zlučiteľnosti opatrenia, ktoré je predmetom sťažnosti spoločnosti Athinaïki Techniki, so spoločným trhom.

30 Z toho vyplýva, že [sporný] list nepredstavuje rozhodnutie v zmysle článku 25 nariadenia č. 659/1999 a nevyvoláva právne účinky. Tento list teda nie je napadnuteľný žalobou podľa článku 230 ES.

31 Treba zdôrazniť, [že Athinaïki Techniki] nemôže tvrdiť, že nenapadnuteľnosť listu, ktorým sa zamietá sťažnosť, zbavuje subjekty prístupu k súdnictvu Spoločenstva, ak sťažovateľ môže na podporu svojej sťažnosti predložiť dodatočné informácie. Ak sú totiž tieto informácie dostatočné, Komisia je povinná zaujať k predmetnému štátnemu opatreniu stanovisko formou rozhodnutia podľa článku 4 nariadenia č. 659/1999, čím sťažovateľ získava možnosť podať žalobu o neplatnosť v zmysle článku 230 štvrtého odseku ES. Okrem toho, ako upozorňuje Komisia, sťažovateľ má takisto možnosť podať žalobu na nečinnosť podľa článku 232 tretieho odseku ES.“

- 19 Napokon Súd prvého stupňa usúdil, že konanie v oblasti štátnej pomoci nemožno posudzovať ako konanie v oblasti hospodárskej súťaže. Na rozdiel od článkov 81 ES a 82 ES nariadenie č. 659/1999 nepriznáva sťažovateľom procesné práva pred začatím konania vo veci formálneho zisťovania v oblasti štátnej pomoci.

Návrhy účastníkov konania

- 20 Athinaïki Techniki vo svojom odvolaní navrhuje, aby Súdny dvor:

- zrušil napadnuté uznesenie,

- vyhovel žalobným návrhom predloženým v prvom stupni a

- zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

- 21 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

- zamietol odvolanie ako nedôvodné a

- zaviazal Athinaïki Techniki na náhradu trov konania.

22 Athens Resort Casino AE Symmetochon navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie a

— zaviazal Athinaïki Techniki na náhradu trov konania.

O odvolaní

Argumentácia účastníkov konania

23 Athinaïki Techniki tvrdí, že napadnuté uznesenie je poznačené nesprávnym právnym posúdením v tom, že Súd prvého stupňa nekvalifikoval akt uvedený v bode 1 tohto rozsudku ako „rozhodnutie.“ Athinaïki Techniki tvrdí, že definitívne a odôvodnené zaujatie postoja, pokiaľ ide o kvalifikovanie údajnej štátnej pomoci, o aké ide v prejednávanej veci, je „rozhodnutím“ v zmysle článku 230 ES.

24 Pokiaľ ide o definitívnosť zaujatého postoja, ktorý je obsiahnutý v spornom liste, Athinaïki Techniki tvrdí, že tá nie je spochybnená skutočnosťou, že sťažovateľ mohol po prijatí tohto aktu uviesť nové dôkazy.

25 Ďalej, pokiaľ ide o odôvodnenosť sporného listu, Athinaïki Techniki sa domnieva, že Komisia implicitne prijala odôvodnené rozhodnutie o kvalifikovaní údajnej štátnej pomoci. Toto odôvodnenie totiž vyplýva z kontextu, v ktorom bolo sporné rozhodnutie prijaté. Súd prvého stupňa teda vec nesprávne právne posúdil, keď sa pridržal

len znenia tohto listu, namiesto toho, aby ho zasadil do kontextu. Athinaïki Techniki tvrdí, že Komisia zámerne formulovala sporný list stroho, aby nevyšlo najavo prípadné nedodržanie právnej úpravy v oblasti verejného obstarávania.

- 26 Komisia sa domnieva, že kvalifikovanie sporného listu sa zakladá na článku 20 ods. 2 nariadenia č. 659/1999, ktorý umožňuje vyhnúť sa spusteniu rozhodovacieho mechanizmu v prípade, ak neexistujú žiadne seriózne a konkretizované dôkazy. Podľa Komisie z článku 25 toho nariadenia vyplýva, že rozhodnutia, ktoré prijíma v oblasti štátnej pomoci, sú určené členským štátom. Uvádza, že rozlíšenie medzi rozhodovacími aktmi a informatívnymi listami sa nachádza v ustálenej judikatúre Súdu prvého stupňa. Informatívny list, akým je sporný list, nevyvoláva záväzné právne účinky, a preto nemôže byť predmetom žaloby o neplatnosť.
- 27 Navyše sa Komisia domnieva, že vzhľadom na chýbajúce odôvodnenie treba sporný list považovať za ničotné rozhodnutie, ktoré samo osebe nemá žiadny právny účinok, a teda nemôže spoločnosti Athinaïki Techniki spôsobiť ujmu. Komisia tiež tvrdí, že argumentácia tejto spoločnosti v tom zmysle, že sporný list je odôvodnený, je irelevantná, pretože nespochybňuje rozlíšenie medzi rozhodovacími aktmi a informatívnymi listami. Tvrdí, že Athinaïki Techniki sa snaží obísť nemožnosť napadnutia skutočnosti, že Komisia odmietla začať konanie o nesplnení povinnosti proti členskému štátu, tým, že využíva žalobu o neplatnosť proti obyčajnému informatívnemu listu.
- 28 Podľa Athens Resort Casino AE Symmetochon sporný list nepredstavuje rozhodnutie v zmysle článku 25 nariadenia č. 659/1999 a nevyvoláva právne účinky. Z článkov 20 a 25 tohto nariadenia vyplýva, že zainteresovaným stranám sa zasielajú listy neformálnej povahy, ktoré nepredstavujú napadnuteľné akty v zmysle článku 230 ES. Sporný list preto nie je možné napadnúť žalobou podľa tohto článku.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 29 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že žalobu o neplatnosť podľa článku 230 ES možno podať vo vzťahu ku všetkým aktom prijatým inštitúciami bez ohľadu na ich formu a povahu, ktorých účelom je mať záväzné právne účinky, ktoré môžu ovplyvniť žalobcu tým, že závažným spôsobom zmenia jeho právnu situáciu (pozri najmä rozsudky z 11. novembra 1981, IBM/Komisnia, 60/81, Zb. s. 2639, bod 9; zo 6. apríla 2000, Španielsko/Komisnia, C-443/97, Zb. s. I-2415, bod 27, ako aj z 12. septembra 2006, Reynolds Tobacco a i./Komisia, C-131/03 P, Zb. s. I-7795, bod 54).

Úvodné pripomienky k predmetu žaloby o neplatnosť podanej na Súde prvého stupňa

- 30 Na úvod je potrebné zdôrazniť, že žaloba o neplatnosť, ktorú podala Athinaiki Techniki, nebola zameraná na sporný list ako taký. Zo žaloby v prvostupňovom konaní totiž vyplýva, že Athinaiki Techniki navrhovala „zrušiť rozhodnutie Generálneho riaditeľstva Hospodárska súťaž o zastavení konania o sťažnosti žalobkyne týkajúcej sa štátnej pomoci, ktorú Helénska republika poskytla konzorciu Hyatt Regency v rámci verejného obstarávania vo veci „kasíno Mont Parnès““ (ďalej len „napadnutý akt“). Tento napadnutý akt bol spoločnosti Athinaiki Techniki oznámený sporným listom. Tento list preto predstavuje iba akt, ktorým sa Athinaiki Techniki dozvedela o napadnutom akte a od ktorého začala plynúť lehota na podanie žaloby podľa článku 230 piateho odseku ES.
- 31 Hneď nato treba uviesť, že Athinaiki Techniki žiadala o zrušenie napadnutého aktu z dôvodu, že bol prijatý na základe článku 88 ods. 3 ES bez toho, aby Komisia predtým začala konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES, čo by tejto spoločnosti bolo umožnilo predložiť pripomienky.

32 Za týchto podmienok je najprv potrebné upresniť, aká je povaha aktov prijatých pred uvedeným konaním vo veci formálneho zisťovania, a potom preskúmať, či Súd prvého stupňa mohol dospieť k záveru, že napadnutý akt nemá za cieľ vyvolávať záväzné právne účinky, ktoré by mohli ovplyvniť záujmy Athinaïki Techniki tým, že závažným spôsobom zmenia jej právnu situáciu.

O povahe aktov prijatých na záver predbežného preskúmania štátnej pomoci

33 V rámci kontrolného konania v oblasti štátnej pomoci je potrebné rozlišovať na jednej strane fázu predbežného preskúmania pomoci zakotvenú v článku 88 ods. 3 ES a upravenú v článkoch 4 a 5 nariadenia č. 659/1999, ktorej cieľom je iba umožniť Komisii, aby si vytvorila prvý názor na čiastočnú alebo úplnú zlučiteľnosť predmetnej pomoci, a na druhej strane fázu preskúmania v pravom zmysle slova, zakotvenú v článku 88 ods. 2 ES a upravenú v článkoch 6 a 7 uvedeného nariadenia, ktorá má Komisii umožniť získať úplné informácie o všetkých okolnostiach veci (pozri v tomto zmysle rozsudky z 19. mája 1993, *Cook/Komisia*, C-198/91, Zb. s. I-2487, bod 22; z 15. júna 1993, *Matra/Komisia*, C-225/91, Zb. s. I-3203, bod 16; a z 15. apríla 2008, *Nuova Agricast*, C-390/06, Zb. s. I-2577, bod 57).

34 Konanie podľa článku 88 ods. 2 ES je nevyhnutné, ak má Komisia závažné ťažkosti s posúdením, či je určitá pomoc zlučiteľná so spoločným trhom. Komisia sa preto pri prijímaní rozhodnutia v prospech pomoci môže obmedziť len na fázu predbežného preskúmania podľa článku 88 ods. 3 ES len vtedy, ak na záver prvého preskúmania môže dospieť k presvedčeniu, že táto pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom. Ak naopak toto prvé preskúmanie priviedlo Komisiu k opačnému presvedčeniu, alebo aj keď jej len neumožnilo prekonať ťažkosti, ktoré sa vyskytli pri posudzovaní zlučiteľnosti tejto pomoci so spoločným trhom, má povinnosť získať všetky potrebné stanoviská a na tento účel začať konanie podľa článku 88 ods. 2 ES (pozri najmä rozsudky *Cook/Komisia*, už citovaný, bod 29; *Matra/Komisia*, už citovaný, bod 33; ako aj z 2. apríla 1998, *Komisia/Sytraval a Brink's France*, C-367/95 P, Zb. s. I-1719, bod 39).

- 35 Len v rámci toho posledného uvedeného konania, ktoré má Komisii umožniť získať úplné informácie o všetkých okolnostiach veci, upravuje Zmluva ES povinnosť Komisie vyzvať príslušné strany, aby predložili svoje pripomienky (rozsudky Cook/Komisía, už citovaný, bod 22; Matra/Komisía, už citovaný, bod 16, ako aj z 13. decembra 2005, Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, C-78/03 P, Zb. s. I-10737, bod 34).
- 36 Ak Komisia bez začatia konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES konštatuje rozhodnutím založeným na odseku 3 tohto článku a článku 4 nariadenia č. 659/1999, že predmetné štátne opatrenie nie je pomocou nezlučiteľnou so spoločným trhom, osoby, v ktorých prospech je táto procesná záruka stanovená, môžu presadiť jej dodržanie, len keď majú možnosť toto rozhodnutie napadnúť na súde Spoločenstva. Preto súd Spoločenstva vyhlasuje žalobu o neplatnosť takéhoto rozhodnutia, ktorú podala príslušná strana v zmysle článku 88 ods. 2 ES, za prípustnú, ak chce žalobca podaním žaloby hájiť svoje procesné práva, ktoré má podľa posledného uvedeného ustanovenia (pozri v tomto zmysle rozsudky Cook/Komisía, už citovaný, body 23 až 26; Matra/Komisía, už citovaný, body 17 až 20; Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 40, ako aj Komisia/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, už citovaný, bod 35).
- 37 Okrem toho článok 10 ods. 1 a článok 20 ods. 2 prvá veta nariadenia č. 659/1999 priznávajú takejto zainteresovanej strane právo spustiť fázu predbežného preskúmania podľa článku 88 ods. 3 ES tým, že Komisii predloží informácie týkajúce sa údajne protiprávnej pomoci, pričom Komisia má povinnosť bezodkladne zistiť existenciu prípadnej pomoci a jej zlučiteľnosť so spoločným trhom.
- 38 Hoci zainteresované strany nemôžu uplatniť svoje právo na obranu v rámci tohto konania, majú právo zúčastniť sa ho v primeranom rozsahu podľa okolností konkrétneho prípadu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. mája 2008, Ferriere Nord/Komisía, C-49/05 P, bod 69).

39 Takáto účasť na uvedenom konaní musí znamenať, že ak ich Komisia v súlade s článkom 20 ods. 2 druhou vetou nariadenia č. 659/1999 informuje, že neexistujú dostatočné dôvody na zaujatie stanoviska k veci, musí im tiež umožniť, ako uviedol generálny advokát v bode 101 svojich návrhov, aby jej v primeranej lehote predložili dodatočné pripomienky.

40 Po predložení týchto pripomienok alebo po vypršaní primeranej lehoty článok 13 ods. 1 nariadenia č. 659/1999 ukladá Komisii, aby fázu predbežného preskúmania ukončila prijatím rozhodnutia podľa článku 4 ods. 2, 3 alebo 4 tohto nariadenia, čiže buď rozhodnutím, v ktorom konštatuje neexistenciu pomoci, alebo rozhodnutím o nevznesení námietok alebo rozhodnutím o začatí konania vo veci formálneho zisťovania. Táto inštitúcia teda nie je oprávnená donekonečna predlžovať stav nečinnosti počas fázy predbežného preskúmania. V určitom momente jej prislúcha buď otvoriť nasledujúcu fázu preskúmania, alebo zastaviť konanie prijatím rozhodnutia v tomto zmysle (pozri v rámci konania v oblasti hospodárskej súťaže rozsudok z 18. marca 1997, Guérin automobiles/Komisia, C-282/95 P, Zb. s. I-1503, bod 36). V zmysle článku 20 ods. 2 tretej vety nariadenia č. 659/1999, ak Komisia prijme takéto rozhodnutie v nadväznosti na informácie, ktoré jej poskytla zainteresovaná strana, zašle tejto strane kópiu rozhodnutia.

41 V tomto kontexte je potrebné zdôrazniť, že Komisia môže prijať niektoré z uvedených rozhodnutí zakotvených v článku 4 nariadenia č. 659/1999 bez toho, aby ho označila ako rozhodnutie prijaté na základe tohto rozhodnutia.

42 Z ustálenej judikatúry týkajúcej sa prípustnosti žalôb o neplatnosť totiž vyplýva, že pri kvalifikovaní napadnutých aktov treba vychádzať zo samotnej ich podstaty, ako aj zo zámeru ich autorov. V tomto ohľade sú napadnuteľnými aktmi v zásade opatrenia, ktoré konečným spôsobom určujú postoj Komisie na záver určitého správneho konania a majú vyvolávať záväzné právne účinky spôsobilé ovplyvniť záujmy žalobcu, s výnimkou dočasných opatrení, ktorých účelom je pripraviť konečné rozhodnutie a ktoré takéto účinky nemajú (pozri v tomto zmysle rozsudky IBM/Komisia, už citovaný, body 9 a 10, ako aj z 22. júna 2000, Holandsko/Komisia, C-147/96, Zb. s. I-4723, body 26 a 27).

- 43 Naopak forma, v akej je prijatý akt alebo rozhodnutie, je v zásade z hľadiska prípustnosti žaloby o neplatnosti bezvýznamná (pozri v tomto zmysle rozsudky IBM/Komisia, už citovaný bod 9, a zo 7. júla 2005, Le Pen/Parlament, C-208/03 P, Zb. s. I-6051, bod 46).
- 44 V zásade preto na kvalifikovanie dotknutého aktu nemá vplyv, či akt spĺňa určité formálne požiadavky, a síce či ho autor náležite označil, či je dostatočne odôvodnený alebo či uvádza ustanovenia, ktoré tvoria jeho právny základ (pokiaľ ide o požiadavku odôvodnenia, pozri rozsudok zo 16. júna 1994, SFEI a i./Komisia, C-39/93 P, Zb. s. I-2681, bod 31). Je preto irelevantné, že tento akt nie je označený ako „rozhodnutie“ alebo že neodkazuje na článok 4 ods. 2, 3 alebo 4 nariadenia č. 659/1999. Takisto je bezvýznamné, že ho dotknutý členský štát neoznámil Komisii, čím porušil článok 25 tohto nariadenia, pretože takáto vada nemôže zmeniť podstatu daného aktu (v tejto súvislosti pozri rozsudok z 20. marca 1997, Francúzsko/Komisia, C-57/95, Zb. s. I-1627, bod 22).
- 45 Ak by to bolo inak, Komisia by sa mohla vyhnúť kontrole zo strany súdu Spoločenstva jednoducho tým, že nebude rešpektovať takéto formálne požiadavky. Z judikatury však vyplýva, že keďže je Európske spoločenstvo spoločenstvom práva, v ktorom inštitúcie podliehajú kontrole súladu ich aktov so Zmluvou, procesnoprávna úprava vzťahujúca sa na žaloby, o ktorých rozhoduje súd Spoločenstva, musí byť vykladané pokiaľ možno tak, aby ich aplikácia prispela k realizácii cieľa, ktorým je zabezpečiť účinnú súdnu ochranu práv, ktoré subjektom vyplývajú z práva Spoločenstva (pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. júla 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Rada, C-50/00 P, Zb. s. I-6677, bod 44; z 18. januára 2007, PKK a KNK/Rada, C-229/05 P, Zb. s. I-439, bod 109, ako aj z 13. marca 2007, Unibet, C-432/05, Zb. s. I-2271, body 37 a 44).
- 46 Z toho vyplýva, že pri rozhodovaní, či určitý akt v oblasti štátnej pomoci predstavuje rozhodnutie v zmysle článku 4 nariadenia č. 659/1999, treba overiť, či vzhľadom na jeho podstatu a na zámer Komisie táto inštitúcia v skúmanom akte konečným spôsobom na záver fázy predbežného preskúmania vymedzila svoj postoj k oznámenému opatreniu, a teda či dospela k záveru, že toto opatrenie predstavuje alebo

nepredstavuje pomoc, že nevzbudzuje pochybnosti o zlučiteľnosti so spoločným trhom alebo že ich vzbudzuje.

O napadnutom akte

47 Ako vyplýva z bodu 30 tohto rozsudku, Athinaïki Techniki vo svojej žalobe nena-
padla sporný list, ktorý je len obyčajným informatívnym listom oznamujúcim tejto
spoločnosti prijatie napadnutého aktu. Athinaïki Techniki výslovne napadla uvedený
akt.

48 V uvedenom liste Komisia najprv spoločnosti Athinaïki Techniki oznámila, že vo
svojom predchádzajúcom liste zo 16. septembra 2003 ju informovala, že „na základe
informácií, ktoré má k dispozícii, neexistujú dostatočné dôvody na pokračovanie
v skúmaní tejto veci“.

49 V spornom liste bolo ďalej upresnené, že „vzhľadom na absenciu dodatočných infor-
mácií, ktoré by odôvodňovali pokračovanie skúmania, Komisia vec administratívne
odložila 2. júna 2004“.

50 Za predpokladu, že by list zo 16. septembra 2003 bol formulovaný tak, ako sa uvádza
v spornom liste, predstavoval by predbežný akt v zmysle článku 20 ods. 2 druhej vety
nariadenia č. 659/1999, ktorým si Komisia splnila požiadavku vyplývajúcu z toho
ustanovenia, a síce informovať zainteresovanú stranu, že nemá v úmysle zaujať k veci
stanovisko. V dôsledku toho mala Athinaïki Techniki možnosť poskytnúť Komisii
dodatočné informácie.

51 Ďalej slová „vzhľadom na absenciu dodatočných informácií, ktoré by odôvodňovali
pokračovanie skúmania, Komisia vec administratívne odložila 2. júna 2004“ uvedené

v spornom liste naznačujú, že Komisia v ten deň skutočne prijala akt o administratívnom odložení veci, t. j. napadnutý akt.

- 52 Z podstaty tohto aktu a zo zámeru Komisie vyplýva, že Komisia sa tak rozhodla skončiť postup predbežného preskúmania začatý na podnet Athinaíki Techniki. Uvedeným aktom Komisia konštatovala, že začaté skúmanie neumožnilo dospieť k záveru o existencii pomoci v zmysle článku 87 ES, a implicitne odmietla začať konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 47).
- 53 Okrem toho z judikatúry citovanej v bode 36 tohto rozsudku vyplýva, že v takejto situácii môžu držiteľia procesných záruk zakotvených v tomto ustanovení presadiť ich dodržiavanie len vtedy, ak majú možnosť napadnúť toto rozhodnutie na súde Spoločenstva podľa článku 230 štvrtého odseku ES. Táto zásada platí rovnako v prípade, keď je rozhodnutie prijaté z dôvodu, že Komisia sa nazdáva, že pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom, ako aj vtedy, keď si myslí, že treba vylúčiť samotnú existenciu pomoci.
- 54 Napadnutý akt nemožno kvalifikovať ako predbežný alebo prípravný, pretože v rámci začatého správneho konania po ňom nebude nasledovať žiaden iný akt, ktorý by mohol viesť k žalobe o neplatnosť (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok SFEI a i./Komisia, už citovaný, bod 28).
- 55 Na rozdiel od toho, čo usúdil Súd prvého stupňa, v tejto súvislosti nie je relevantná skutočnosť, že príslušná strana môže ešte Komisii poskytnúť dodatočné informácie, ktoré ju môžu prinútiť, aby prehodnotila svoj postoj k spornému štátnemu opatreniu.
- 56 Zákonnosť rozhodnutia prijatého na záver fázy predbežného preskúmania sa totiž posudzuje len podľa informácií, ktorými mohla Komisia disponovať v čase jeho

prijatia (pozri rozsudok Nuova Agricast, už citovaný, body 54 až 60), to znamená v predmetnom prípade v čase prijatia napadnutého aktu.

- 57 Ak príslušná strana poskytne dodatočné informácie po administratívnom odložení veci, Komisia môže mať povinnosť začať nové správne konanie. Tieto informácie však nemajú vplyv na skutočnosť, že prvé konanie o predbežnom preskúmaní je už zastavené.
- 58 Z toho vyplýva, že v protiklade s tým, ako Súd prvého stupňa rozhodol v bode 29 napadnutého rozsudku, Komisia zaujala definitívny postoj k návrhu spoločnosti Athinaiki Techniki smerujúcemu k tomu, aby bolo konštatované porušenie článkov 87 ES a 88 ES.
- 59 Napokon, ako bolo povedané v bode 44 tohto rozsudku, na kvalifikovanie napadnutého aktu nemá vplyv, že ho Komisia neoznámila členskému štátu, že ho neoznačila ako „rozhodnutie“ a že neodkázala na článok 4 nariadenia č. 659/1999.
- 60 V tomto ohľade z priebehu správneho konania, ako sa spomína najmä v bode 6 napadnutého uznesenia, vyplýva, že Komisia prijala stanovisko na základe toho, že sporné štátne opatrenie nepredstavuje štátnu pomoc. Napadnutý akt preto treba kvalifikovať ako rozhodnutie v zmysle článku 4 ods. 2 nariadenia č. 659/1999 v spojení s článkom 13 ods. 1 a článkom 20 ods. 2 treťou vetou tohto nariadenia.
- 61 Keďže tento akt zabránil spoločnosti Athinaiki Techniki predložiť pripomienky v rámci konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES, vyvoláva záväzné právne účinky, ktoré môžu ovplyvniť záujmy tejto spoločnosti.

62 Napadnutý akt je preto napadnuteľným aktom v zmysle článku 230 ES.

O zrušení napadnutého uznesenia

63 Zo všetkých uvedených skutočností vyplýva, že Súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keď rozhodol, že Athinaíki Techniki podala žalobu proti aktu, ktorý nemá právne účinky, a teda nie je napadnuteľný žalobou podľa článku 230 ES.

64 V dôsledku toho je potrebné napadnuté uznesenie zrušiť.

O žalobe na prvom stupni

65 Podľa článku 61 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora môže Súdny dvor v prípade zrušenia rozhodnutia Súdu prvého stupňa sám vydať konečné rozhodnutie vo veci, ak to stav konania dovoľuje.

66 V tejto fáze konania nie je Súdny dvor v stave rozhodnúť o žalobe podanej na Súde prvého stupňa. Tento aspekt sporu totiž predpokladá preskúmanie skutkových otázok na základe dôkazov, ktoré Súd prvého stupňa nehodnotil a ktoré neboli prejednané v konaní na Súdnom dvore, z čoho vyplýva, že v tejto otázke stav konania neumožňuje spor rozhodnúť. Súdny dvor však naopak disponuje informáciami potrebnými nato, aby mohol s konečnou platnosťou rozhodnúť o námietke neprípustnosti, ktorú vzniesla Komisia počas konania na prvom stupni (pozri rozsudok z 15. mája 2003, Pitsiorlas/Rada a ECB, C-193/01 P, Zb. s. I-4837, bod 32).

- 67 Okrem námietky neprípustnosti, ktorú Komisia založila na tvrdení, že napadnutý akt nemôže byť napadnutý žalobou o neplatnosť, a ktorú treba zamietnuť z dôvodov uvedených v bodoch 33 až 61 tohto rozsudku, Komisia tvrdí, že Athinaïki Techniki podala žalobu po uplynutí stanovených lehôt.
- 68 Na úvod je potrebné pripomenúť, že v zmysle článku 230 piateho odseku ES musia byť žaloby uvedené v tomto článku podané v lehote dvoch mesiacov buď od uverejnenia aktu, alebo od jeho oznámenia žalobcovi, alebo ak akt nebol uverejnený ani oznámený, odo dňa, keď sa o ňom žalobca dozvedel. V súlade s článkom 102 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa sa táto lehota predlžuje o 10-dňovú lehotu zohľadňujúcu vzdialenosť.
- 69 Je nesporné, že napadnutý akt nebol uverejnený v *Úradnom vestníku Európskej únie*, ani nebol oznámený spoločnosti Athinaïki Techniki ako adresátovi, takže lehota dvoch mesiacov a desiatich dní mohla voči tejto spoločnosti začať plynúť až odo dňa, keď sa spoločnosť v plnom rozsahu dozvedela o uvedenom akte, to znamená odo dňa doručenia sporného listu.
- 70 Z judikatúry vyplýva, že účastníkovi konania, ktorý sa odvoláva na oneskorené podanie žaloby, prislúcha, aby preukázal, od ktorého dňa začala plynúť lehota na podanie tejto žaloby (pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. júna 1980, Belfiore/Komisia, 108/79, Zb. s. 1769, bod 7, a z 23. októbra 2007, Parlament/Komisia, C-403/05, Zb. s. I-9045, bod 35).
- 71 V predmetnej veci Athinaïki Techniki zaslala do kancelárie Súdu prvého stupňa kópiu žaloby telefaxom 11. februára 2005 a jej originál 18. februára 2005. Keďže posledná strana kópie nebola úplne zhodná s originálom, kancelária Súdu prvého stupňa ju nepovažovala za totožnú s originálom.
- 72 Nie je potrebné klásť si otázku, či Athinaïki Techniki platne podala žalobu 11. februára 2005. Aj keby bol totiž zohľadnený dátum, keď bol Súdu prvého stupňa doručený originál, žaloba Athinaïki Techniki proti napadnutému aktu by bola

v každom prípade prípustná, ak táto spoločnosť obdržala sporný list 8. decembra 2004 alebo neskôr.

- 73 K tomuto bodu Komisia tvrdí, že sporný list bol spoločnosti Athinaiki Techniki odovzdaný najneskôr 6. decembra 2004, takže stanovená lehota nebola dodržaná. V tejto súvislosti tvrdí, že tento list zaslala buď v deň, keď bol napísaný, alebo v nasledujúci deň, a pošta ho musela spoločnosti Athinaiki Techniki odovzdať najneskôr v tretí deň po jeho odoslaní.
- 74 Treba však zdôrazniť, že Komisia zaslala sporný list bez toho, aby zabezpečila jeho doporučené zaslanie alebo zaslanie s doručenkou.
- 75 V dôsledku toho nepredložila Súdnemu dvoru nijaký dôkaz, ktorým by mohla preukázať, v ktorý deň skutočne odovzdala sporný list na pošte.
- 76 Komisia takisto ničím nepodložila svoje tvrdenie, že pošta tento list doručila spoločnosti Athinaiki Techniki najneskôr v tretí deň po jeho odoslaní.
- 77 Komisia tak nepredložila žiaden dôkaz o tom, že Athinaiki Techniki obdržala sporný list najneskôr 6. decembra 2004. Uspokojila sa s uvedením tvrdení, ktoré sú len obyčajnými domnienkami a nemôžu nahradiť dôkazy (pozri rozsudok z 11. mája 1989, Maurissen a Union syndicale/Dvor audítorov, 193/87 a 194/87, Zb. s. 1045, bod 47).
- 78 Za týchto podmienok je potrebné námietku neprípustnosti vznesenú Komisiou zamietnuť.

O trovách

79 Keďže sa vec vracia Súdu prvého stupňa, o trovách tohto konania o odvolaní treba rozhodnúť v konaní o veci samej.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Uznesenie Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 26. septembra 2006, Athinaïki Techniki/Komisia (T-94/05), sa zrušuje.**
- 2. Námietka neprípustnosti, ktorú vzniesla Komisia Európskych spoločenstiev pred Súdom prvého stupňa Európskych spoločenstiev, sa zamietá.**
- 3. Vec sa vracia Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev, aby rozhodol o návrhoch spoločnosti Athinaïki Techniki AE smerujúcich k zrušeniu rozhodnutia Komisie Európskych spoločenstiev z 2. júna 2004 o odložení jej sťažnosti týkajúcej sa údajnej pomoci, ktorú poskytla Helénska republika konzorciu Hyatt Regency v rámci verejnej zmluvy o prevode 49 % základného imania kasína Mont Parnès.**
- 4. O trovách konania sa rozhodne v konaní o veci samej.**

Podpisy